

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. Благоевград, 23.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, V ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Силвия Алексова

при участието на секретаря Елица Яв. Педова
като разгледа докладваното от Силвия Алексова Гражданско дело № 20211210101762 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от Р. Б. С., с ЕГН *****, с адрес: гр. С със съдебен адрес: гр. Б против Зо „Е със седалище и адрес на управление: гр. С..., представлявано и управлявано от Дв – прокурист.

Иска се да бъде постановено решение, с което да бъде осъдено ответното дружество да заплати на ищеца сумата в размер на 4 500 лв., представляваща застрахователно обезщетение по застрахователна полица № . за имуществена застраховка „К“ на лек автомобил марка „РЕ, ведно с дължимата законна лихва от датата на уведомяване на застрахователя за настъпилото събитие - 29.08.2018 г., до окончателното изплащане на сумата.

Претендират се разноси.

В исковата молба се твърди, че между ищеца и ответното дружество е сключен застрахователен договор, с обект на застраховане – лек автомобил, марка „, със срок на договора от 01.09.2017 г. до 31.08.2018 г., с покрити рискове – „П“, включително и за кражба на МПС, с териториална валидност –Е.

Поддържа се, че на 01.08.2018 г. в 14:51 часа ищецът депозирал сигнал в полицейски участък в гр. Чя, за това, че не е намерил на мястото, на което бил паркирал собственото си МПС – описаният по-горе лек автомобил.

Излага се, че своевременно и в срок, ищецът е уведомил застрахователната компания за настъпилото застрахователно събитие, като представил и съответните документи, но застрахователят не изпълнил задължението си по застрахователния договор – да изплати дължимата се застрахователна сума, повече от две години.

Заявява се, че преди известно време ищецът посетил офиса на застрахователя в гр. София, за да бъде уведомен за причините за забавеното плащане, както и за да получи копия от документите си, като му било указано, че следва да посочи причината, поради която изисква документите си. Сочи се, че ищецът не е бил уведомяван от ответното дружество, че документите, които е представил, не са в достатъчен обем, за да бъде изпълнено задължението от страна на застрахователя.

Твърди се, че с нарочна молба/уведомление, изпратена по пощата до застрахователното дружество на 26.08.2020 г. и получена на 27.08.2020 г., ищецът е приканил ответника в двуседмичен срок от получаване на съобщението, да му заплати дължимото се обезщетение за настъпилния покрит застрахователен риск „кражба на МПС“ в размер на 4 500 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие до окончателното изплащане.

Поддържа се, че ищецът е изпълнил всички задължения по чл. 404 от КЗ и не е уведомяван от застрахователя за допълнителни документи, които е следвало да представи, както и не е уведомяван за отказ за заплащане на дължимото му се обезщетение, съгласно чл. 408 от КЗ, поради което и застрахователят е изпаднал в забава.

Сочи се, че в настоящия казус не са налице изискуемите от КЗ предпоставки, обосноваващи отказ на застрахователя да изпълни задължението си по Договора.

По отношение на претендираното обезщетение за забава, се твърди, че същото е дължимо, доколкото ответникът не е изплатил дължимото застрахователно обезщетение в срок.

Препис от исковата молба е изпратен на ответното дружество, като в законоустановения едномесечен срок е депозиран писмен отговор, с който се излагат твърдения за неоснователност на предявения иск. Не се оспорва наличието на сключен с ищеца застрахователен договор по застраховка „Каско на МПС“ по застрахователна полица № 00500100214728 от 01.09.2017 г.

Твърди се, че Договорът е сключен при действието на Общите условия по застраховка „Каско на МПС“ от 18.03.2017 г., и същите са приети от застрахования при сключването му. Оспорват се твърденията в исковата молба, че ищецът е уведомил дружеството-ответник за настъпилата кражба своевременно и в срок, като се поддържа, че претенцията е предявена на 29.08.2018 г. – около месец след настъпване на твърдяното застрахователно събитие.

Оспорват се твърденията на ищеца, че ответното дружество не го е уведомило за това, че представените от него документи не са в достатъчен обем, за да бъде изплатено застрахователното обезщетение. Твърди се, че ищецът е уведомлен два пъти за необходимите документи, които следва да представи – с Уведомително писмо от 29.08.2018 г., което е собственоръчно подписано от ищеца при завеждане на претенцията и с Уведомление РК-007-340/3 от 11.09.2020 г., което е изпратено в отговор на постъпила молба и е получено от ищеца и процесуалния му представител на 15.09.2021 г.

Сочи се, че на застрахователя са предоставени единствено декларация за събитието, свидетелство за управление на МПС и квитанция за платен данък. Заявява се, че при завеждане на претенцията, застрахованият е предоставил 1 бр. ключ, който му е върнат на 17.08.2020 г., като вторият ключ на МПС не е представен.

Оспорва се твърдението, че е налице кражба на автомобила, доколкото не са представени доказателства за прекратяване на регистрацията на автомобила поради кражба, както и официални документи за това, че събитието действително е настъпило.

Прави се възражение за недължимост на застрахователно обезщетение, на основание чл. 23, ал. 1, т. 3, б. „д“ от Общите условия, във връзка с чл. 21, ал. 2, т. 6-8, съгласно които застрахователят отказва плащане на обезщетение, ако не са представени част първа на свидетелството за регистрация, прокурорско постановление за прекратяването или спирането на наказателното производство, както и всички ключове.

Поддържа се, че дължимото обезщетение не е в размер на 4500 лева, а тази сума представлява лимита на отговорност на дружеството по договора за застраховка. Твърди се, че съгласно закона, обезщетение се дължи по действителната стойност към момента на настъпване на събитието, но не повече от лимита на отговорност. Според застрахователя,

действителната стойност на автомобила е по-малка от посочената в исковата молба и е около 3900 лева. Направено е искане за намаляване на обезщетението с 30%, съгласно чл. 27, ал. 1, т. 2 от приложимите и приети Общи условия по застраховка „Каско на МПС“. Излага се, че според посочената клауза, застрахователното обезщетение се намалява с 30 на сто, ако не е представено някое от доказателствата по чл. 21, ал. 1, т. 1-2 или по чл. 21, ал. 2, т. 1-5 ОУ Твърди се, че в случая не е представено част 2 от свидетелство за регистрация на МПС, ключове, пълномощно в полза на застрахователя, данъчна декларация, както и документ за собственост. Направено е възражение и за намаляване на обезщетението, поради неизпълнение на задължението на застрахования да уведоми застрахователя в срок от 24 часа за настъпилото събитие. Посочено е, че съгласно чл. 27, ал. 1, т. 3 от Общите условия, обезщетението се намалява с 25% ако застрахованият не е уведомил застрахователя за кражбата в срок от 24 часа, като в случая, претенцията е предявена почти месец по-късно.

В съдебно заседание на 21.12.2022 г. ищецът, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Ю., която поддържа предявения иск по доводите, изложени в исковата молба, доразвити в писмена защита.

Ответното дружество, редовно уведомени, не изпращат представител. С депозирана по делото Молба, оспорват предявения иск като неоснователен и недоказан по съображенията, наведени в отговора на исковата молба.

По делото са събрани писмени доказателства. Допусната е и е назначена съдебно-оценителна експертиза, заключението от която е прието в съдебно заседание.

Съдът, като анализира събраните по делото доказателства и като взе предвид становищата и доводите на страните, намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори между страните, че на 01.09.2017 г. между тях е сключен застрахователен договор по застраховка „Каско на МПС“, с обект на застраховане – лек автомобил марка „PEUGEOT“, модел 307, с ДК № Е 02 19 КВ по застрахователна полица № 00500100214728 със срок на валидност до 31.08.2018 г.

Видно от Свидетелство за регистрация на МПС /л. 7 от делото/ ищецът е собственик на застрахования лек автомобил.

От приетия като доказателство Протокол /л. 9 от делото/, се установява, че на 01.08.2018 г. в 14:51 ч., в полицейски участък в гр. Чертоза ди Павия, Република Италия, ищецът е депозирал сигнал за това, че притежаваният от него лек автомобил е откраднат.

Видно от молба/уведомление от 25.08.2020 г. /л. 10 – л. 11 от делото/, ищецът е отправил претенция до ответното дружество – да му бъде заплатено дължимото застрахователно обезщетение в размер на 4500 лв., ведно със законната лихва, считано от 15.08.2020 г. до окончателното изплащане. Видно от известие за доставяне /л. 11 гръб от делото/, молбата е получена от ответното дружество на 27.08.2020 г.

По делото са приети като доказателство „Общи условия“ за застраховка „Каско на МПС“ на Застрахователно дружество „Е, както и Искане от ищеца до ответното дружество за оценка на щети на моторно превозно средство при кражба или грабеж на цяло МПС.

Видно от уведомително писмо /л. 35 от делото/, ищецът е осведомен за документите, които следва да представи за окомплектоване на претенцията по застраховка „Каско на МПС“.

Видно от Молба от 17.08.2020 г., ищецът е поискал да му бъдат върнати документите по щета 0500792320 за притежавания от него лек автомобил.

С Уведомление с рег. № РК-007-340/3/11.09.2020 г. /л. 42-43 от делото/, изпратено до ищеца и получено от адв. Ю. на 15.09.2020 г. – известие за доставяне л. 44 от делото/, ответното дружество е заявило, че липсва основание за заплащане на претендираното застрахователно обезщетение.

В Декларация-въпросник /л. 75 от делото/, ищецът е декларира обстоятелствата, при които твърди да е настъпило застрахователното събитие.

От изискана справка от Главна Дирекция „Национална полиция“ /л. 112 от делото/, се установява, че описаният по-горе лек автомобил, собственост на ищеца, е обявен за издирване в Шенгенската информационна система и регистрацията му е прекратена на 23.02.2021 г., на основание чл. 143, ал. 10 от ЗДвП.

По делото е допусната и назначена съдебно-оценителна експертиза, заключението от която е прието от съда и неоспорено от страните. От същото се установява, че стойността на лек автомобил марка „Рг. и към 01.08.2018 г. е била средно 4780 лв.

Съдът кредитира с доверие заключението на изготвената съдебно-оценителна експертиза, като обоснова и компетентно изготвено, доколкото вещото лице е дало пълни отговори на поставените му въпроси.

При така установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 405, ал. 1 от Кодекса за застраховането, съгласно който, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Срокът не може да е по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1 – 3 или 5.

По делото са налице няколко спорни въпроса, а именно:

Бил ли е запознат ищецът със съдържанието на Общите условия на ответното дружество за застраховка „Каско на МПС. Уведомен ли е в срок застрахователят, че срещу него има предявена претенция от страна на ищеца. Откраднат ли е процесният автомобил, собственост на ищеца и прекратена ли е регистрацията му. Уведомен ли е ищецът за това, че представените от него документи не са в достатъчен обем, за да му бъде изплатено застрахователното обезщетение. Каква е стойността на автомобила към датата на застрахователното събитие.

В застрахователната полица /л. 6 от делото/ ищецът изрично е заявил, че е запознат с Общите условия, които са неразделна част от застрахователния договор, получил е екземпляр от тях и ги приема. Предвид това, съдът намира за неоснователно твърдението на ищцовата страна, че представените към ищовата молба и приети като доказателство по делото „Общи условия“ на ответното дружество, не са връчени на ищеца и същият не е запознат със съдържанието им.

Неоснователно е и възражението от ответното дружество, че твърдяното застрахователно събитие не е настъпило, доколкото от изисканата справка от Главна Дирекция „Национална полиция“ се установява, че процесният автомобил е обявен за издирване в Шенгенската информационна система и регистрацията му е прекратена на 23.02.2021 г., на основание чл. 143, ал. 10 от ЗДвП.

Относно твърдението, че застрахователят не е бил уведомен в срок за настъпилото застрахователно събитие, настоящият съдебен състав намира следното: Съгласно чл. 403, ал. 1 от КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахованият е длъжен в срок 7 работни дни от узнаването за настъпило застрахователно събитие да уведоми застрахователя, освен ако в договора е предвиден друг подходящ срок. Действително, от материалите по делото се установява, че ищецът не е уведомил ответното дружество нито в регламентирания от Закона срок, нито в този, уговорен в чл. 19, ал. 3, т. 2 от Общите условия. /ищецът е уведомил застрахователя на 29.08.2018 г., а събитието е настъпило на 01.08.2018 г./ Това обстоятелство обаче, само по себе си, не е достатъчно, за да обуслови отказ на застрахователя да изпълни основното си задължение по Договора, респ. право на застрахователя да намали застрахователното обезщетение. Съгласно разпоредбата на чл. 408 от КЗ, застрахователят може да откаже плащане на обезщетение само: 1. при умишлено

причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение; 2. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; 3. при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие; 4. в други случаи, предвидени със закон.

Настоящият казус не попада в нито една от законово изброените хипотези, при които застрахователят може да откаже плащане, доколкото по делото не се доказва да са извършени каквито и да е умишлени действия от страна на ищеца. Що се отнася до хипотезата на т. 3 – за да възникне правото на застрахователя да откаже плащане на обезщетението на това основание, трябва да е налице причинна връзка между неизпълнението на задължението на застрахования и настъпилото застрахователно събитие, съответно препятстване на доказването на обстоятелствата, при които е настъпило, което в случая не е налице. Не всяко задължение на застрахования, скрепено с договорна санкция за отказ от заплащане на застрахователно обезщетение, може да се приеме за договорено в съответствие с нормата на чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ и да аргументира отказа единствено на основание факта на неизпълнението му от страна на застрахованото лице - без установяване на причинна връзка с конкретното застрахователно събитие. Само неизпълнението на задължение, което по своето естество би могло да обуслови като закономерна своя последица настъпването на застрахователното събитие, респ. увеличаване на размера или разширяване обхвата на вредите или се явява препятстващо доказването им, следва да може да се поставя в основата на отказ за плащане на застрахователното обезщетение. Условието за значителност следва да се преценява във всеки конкретен случай. Приложението на чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ е обусловено от установяването на пряка причинно-следствена връзка между неизпълнението на конкретно задължение, визирано в ОУ към застраховката, като значително с оглед интереса на застрахователя и настъпването на застрахователното събитие, респ. възможността да бъдат предотвратени вредите от същото. По делото не са ангажирани никакви доказателства, от които да се установява, че закъснението на ищеца да уведоми застрахователя писмено за настъпилото застрахователно събитие е в причинна връзка с настъпването му и е с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от застрахователя, при положение, че по делото се доказва по безспорен начин, че компетентният държавен орган във връзка с разследването и предотвратяването на престъпления е бил уведомен незабавно за констатираната кражба на застрахованото имущество, съответно – били са налице предпоставките за евентуалното му предотвратяване, в случай на откриване на застрахованото имущество. Ето защо, съдът приема, че не се установяват основания за отпадане на застрахователната отговорност – не е налице основанието по чл. 403, ал. 4 от КЗ, а именно – закъснението при уведомяването на застрахователя да е било с цел да му се попречи да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от застрахователя, нито е налице друго неизпълнение на задължение по договора, което да е значително за интереса на застрахователя по смисъла на чл. 408, т. 3 от КЗ и да е било предвидено в договора. Още повече, следва да се има предвид и фактът, че в случая застрахователното събитие не е настъпило на територията на Република България – ищецът се е намирал в Република Италия в момента на кражбата и сезирал е органите на полицията своевременно.

Що се касае до необходимите документи, които ищецът е следвало да представи на застрахователя – видно от Уведомително писмо от дата 29.18.2018 г. и последващо уведомление от 11/09/2020 г., получено от процесуалния представител на ищеца на 15.09.2020 г., последният е уведомен за необходимите документи, които е следвало да

представи на застрахователя. /задължение, което е поел с подписването и приемането на Общите условия, неразделна част от Договора/

Съдът обаче е на мнение, че и това неизпълнение от страна на ищеца, не обуславя правото на отказ на застрахователя за заплащане на обезщетението, респ. правото му да намали същото. Тук отново важи гореизложеното по повод неспазването на срока за уведомяване от страна на застрахователя – за да възникне правото на застрахователя да откаже изплащане на обезщетение, респ. да го намали, в хипотезата на неизпълнено задължение от страна на застрахователя, предвидено в застрахователния договор, неизпълненото задължение следва да е от такова естество, че да се намира в причинна връзка с настъпването на събитието.

Действителната стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие – 01.08.2018 г. е била средно 4780 лв. Предвид гореизложеното, доколкото искът е предявен за сума в размер на 4500 лв., съдът намира, че същият като основателен и доказан, следва да бъде уважен в пълен размер. По повод претенцията за дължимата законна лихва: Съгласно чл. 409, ал. 1 от КЗ, застрахователят дължи законна лихва върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане на срока по чл. 405 от КЗ, който срок е 15 – дневен, но доколкото по делото липсват твърдения и доказателства кога на застрахователя са представени всички необходими за произнасянето документи, законната лихва ще се присъди от датата на постановения отказ за изплащане на обезщетението -11.09.2020 г., а не от 29.08.2018 г.

По разноските:

Предвид изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, в тежест на ответника следва да бъдат възложени направените от ищеца разноски в производството, за които са представени доказателства. Ищецът е заплатил държавна такса в размер на 180 лв., както и депозит за вещо лице в размер на 150 лв. Ищецът е представил доказателства за платено в брой адвокатско възнаграждение в общ размер на 1500 лв., като от ответната страна е направено възражение за прекомерност, което съдът намира за неоснователно. Предвид цената на иска и провेलите се 4 на брой съдебни заседания, съдът счита, че възнаграждението в размер на 1500 лв. не е завишено и не следва да бъде намалявано. С оглед това, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски по делото в общ размер на 1830 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Е, със седалище и адрес на управление: гр. “ № , представлявано и управлявано от в – прокурист, да заплати на Р. Б. С., с ЕГН *****, с адрес: гр. С, със съдебен адрес: гр. Б, сума в размер на 4 500 лв. /четири хиляди и петстотин лева/, представляваща застрахователно обезщетение по застрахователна полица № за имуществена застраховка „К на лек автомобил марка , ведно със законната лихва върху главницата, считано от 11.09.2020 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „Е със седалище и адрес на управление: гр. С, представлявано и управлявано от Д– прокурист, да заплати на Р. Б. С., с ЕГН *****, с адрес: гр. С, със съдебен адрес: гр. Б сума в размер на 1830 лв. /хиляда осемстотин и

тридесет лева/, представляваща направени разноси по делото за държавна такса, за възнаграждение за вещо лице и за процесуално представителство.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Благоевград в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от Решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Благоевград: _____